

**Francie po generální
stávce a referendu**

str. 7

Kam kráčí evropská levice

str. 6

**Francouzská předměstí:
vztek chudých**

str. 3

Solidarita

OD ANTIKAPITALISMU K REVOLUCI

ČÍSLO 3

Pravé důvody vzpoury na francouzských předměstích:

Bída
Rasismus
Nezaměstnanost

Děti imigrantů nejsou zločinci

Mluví uvařená žába sprostě?

Reality show hýbou světem. Tedy alespoň tím naším. Stejně jako v mnohých dalších případech se tak děje v porovnání se státy, v nichž má kapitalismus delší tradici, poněkud se zpožděním.

Důvodem není, jak mnozí tvrdí, jakási abstraktní česká touha západní svět napodobovat, alespoň tedy ne důvodem jediným. Uvědomíme-li si totiž, že reality show jsou dosud nejdokonalejším zpodobněním produktu masové kultury, celá věc dostává rázem jasnější kontury.

Masového diváka je nutno vychovávat postupně. Jedná se o podobný princip, na kterém funguje známý příklad o žábě ve vroucí vodě. Vhodte ji do vařící se vody a můžete si být jisti, že se bude všemožně pokoušet dostat z hrnce ven. Zahřívejte však vodu i s žábou postupně a žába se uvaří. A budeme-li náš metaforický příklad aplikovat na běžného konzumenta masové televizní produkce, udělá to dokonce ráda.

Čeští diváci zkrátka pro reality show nutně „dozráli“ poněkud později, nežli diváci v západ-

něji položených státech. Ty trendy v masové kultuře, které byly tehdy na západě již poněkud „oldschoolové“, se u nás po roce 1989 teprve objevily. A teď vhodte žabu do studené vody. Zapalte plynový hořák. Začněte diváka pomalu a nenápadně zahřívát.

Reality show je nyní v uvozovkách oním nejvyšším stupněm, kterého český divák dosud dosáhl. A lze očekávat, že až se dostatečně nabaží, bude chtít víc. Neboť tak velí nepsané, zato však fungující zásady masové konzumace. Co je jednou spotřebováno, dále již neexistuje. Co nového nám, divákům, tedy televizní producenti napříště naservírují k večeři? Zřejmě se máme na co těšit. Ve Spojených státech prý nedávno rozjeli novou reality show. Jmenuje se Farma. Její účastnice získala mnoho příznivců poté, co splnila úkol sexuálně uspokojit

vepře. Stihla to prý do deseti minut.

Českému divákovi zatím nehrozí, že by musel sledovat něco podobného. Zatím. Dočkáme se v blízké budoucnosti. V současné chvíli postačí tu méně, tam více dramatické a ještě dramatičtější osudy „lidí jako my“.

Mimochodem, také si tak rádi stěžujete na to, kterak reality show ohrožují mravní vývoj dětí? Uklidněte se, to se jen ozývá špatné svědomí. Od svých rodin něco podobného přece děti neslychají, nemám snad pravdu? Rada pro rozhlasové a televizní vysílání již uložila oběma provozovatelům komerčního televizního vysílání peněžité sankce za neslušné výrazy, které se prý na diváka během vysílacího času reality show jen hrnou. Učinila tak na základě Zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, §12, odst. 12. Ten mimo

jiné praví, že Rada má právo uložit provozovateli televizního či rozhlasového vysílání sankce, pokud provozovatel „zařadil do vysílání pořady, které mohou vážně narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých“. K tomu mám jedinou poznámku. Dnes, tj. v úterý 8. listopadu, následovaly na televizní stanici Prima po skončení reality show Vyvolení upoutávky na další prima pořady. Jedním z nich byl Pípišoubazar Zdeňka lzera. Ten si před televizními diváky zavtipkoval: „Chtěl jsem se nechat předělat na ženu, ale bohužel mi odepřeli jen půlku mozku.“ Rada pro rozhlasové a televizní vysílání mlčí. Hlavní je, že naše děti nebudou mluvit sprostě. Tolik k reality show.

ALŽBĚTA ŠVARCOVÁ

Občanská výchova našich dní

Do českých kin byl uveden rakousko-německý snímek „Občanská výchova“. A je něčím, co se mnoha lidem nebude líbit.

Film natočil pětatřicetiletý režisér rakouského původu Hans Weingartner, který si ve dvaceti letech vyzkoušel život v jednom berlínském squattu. Společně se scenáristkou Katharinou Heldovou natočil film o třech mladých lidech, jejichž život se od mnoha jejich vrstevníků naprosto liší tím, jak uvažují, v co věří a jak jednájí.

Petr a Jan jsou dobří přátelé. Znají se už dlouho a jsou přesvědčeni, že společnost, která nade všechno staví zisk, je zvrácená. Rozhodnou se tedy místním boháčům narušit jejich ničím nerušený život v přepychu.

„Tučná léta skončila“

Podle z internetu staženého seznamu členů elitního jachtařského klubu si vybírají milionářské vily a v noci se do nich vloupávají. Nápomocná

je jim k tomu Janova speciálně upravená dodávka s kamerou a Petrova znalost bezpečnostních alarmů. V luxusních domech nekradou ani nepůsobí žádnou škodu. Prostě jen přestěhují nábytek. Hi-fi dají hezky vychladit do ledničky, cínové vojáčky nechají vykoupat v záchodové míse. Ve vstupní hale, jež je asi dvakrát tak velká jako standartní byt 3+1 postaví trochu strašidelně vyhlížející pyramidu ze židlí a dalšího nábytku. Doprostřed této stavby usadí nenápadnou obálku se vzkazem. Když se rodina milionářova vrátí, nevěří svým očím. Šokovaná žena čte vzkaz: „Tučná léta skončila“.

Láska a politika

Julie, Petrova přítelkyně, až do jeho odjezdu do Španělska nic neví. Má dost svých problémů. Při autonehodě na

bourala luxusní auto a musí splácet dluh přes 90 000 €. Jeho majitel by si samozřejmě opravu zaplatil ze svého měsíčního platu. Nicméně zákon dnešní doby je jasný: neměla jsi pojištění, tak zaplat! Kvůli tomu musí Julie dělat ponižující práci v restauraci pro bohaté, kde se s ní zachází jako s otrokem. Dluh se ale nedaří splácet a přijde na nucené vystěhování z bytu. Navrch musí Julie byt uvést do „řádného“ stavu, než si ho převezmou noví majitelé. Zde se blíže seznámí s Janem, který ji přichází pomoci. A láska a revoluce k sobě nacházejí cestu.

Z tohoto spojení autoři vytěží několik vtipných scén, které ale nebudu prozrazovat. Ani už dosti používané schéma milostného trojúhelníku nevznívá příliš kyčovitě. Hlavně díky hereckým výkonům, které jsou civilní a přirozené.

Pohádkový konec

Jan, po dlouhých debatách, zasvětil Julii do nočních akcí, které s Petrem podnikali. A protože má Julie píšku na onoho boháče, který ji nutí splácet neskutečný dluh, rozhodnou se navštívit i jeho dům. Co čert nechce, jsou přistiženi a nuceni jednat. Společně s Petrem omráčeného podnikatele unesou.

Více z děje se snad nesluší prozrazovat. Jistě na každého čeká překvapení v podobě odhalení minulosti uneseného podnikatele a toho, jak únos pro naše tři hrdiny dopadne. Film stojí za to vidět nejen pro to, že ukazuje pohyb v myšlení mladé generace filmařů, ale že se v něm naplno mluví o tématech, která jsou dosud v české společnosti téměř tabu.

JAN MÁJÍČEK

Francie: vztek chudých

Mladí lidé zapalovali auta a napadali policii a vládní budovy. Jejich vzpoura zachvátila města od pobřeží Středozemního moře až po německé hranice.

Jednu noc za druhou se výtržníci střetávali se silami zákona v tom, co francouzská policie označila za „občanskou válku“. Velitel policie dokonce žádal o zásah armády.

Pravicový ministr vnitra, Nicolas Sarkozy, který se netají svými ambicemi stát se příštím prezidentem, vsadil svou politickou kariéru na zvládnutí protestů. Jeho neúspěch v rychlém potlačení násilností vedl k rostoucímu tlaku na jeho osobu a k volání po odstoupení.

Vzpouza začala v sobotu 26. října. Dva mladíci byli zabiti elektrickým proudem v pařížském předměstí Clichy-sous-Bois, když se snažili v elektrárně schovat před policií.

Jejich smrt zažehla první noc nepokojů. V neděli tuto oblast zaplavily speciální jednotky těžkooděnců a způsobily paniku mezi muslimskými věřícími, jež oslavovali konec posvátného měsíce Ramadán, když nastříleli do mešity slzný plyn.

Útok těchto speciálních jednotek uvolnil léta potlačovaný hněv.

V Clichy-sous-Bois a vedle ležící čtvrti Aulnay-sous-Bois se vzbouřily celé komunity.

Hanane je mladá muslimka ze Seine-Saint-Denis, které zahrnuje také sídliště v Clichy a Aulnay.

„Předtím, když byl nějaký mladík zatčen policií, tak mu jeho rodiče řekli: ‚Musíš s tím něco dělat‘ nebo ‚Je to tvoje chyba, že se po nocích touláš venku.‘ Dnes ale rodiče svým synům říkají: ‚Běž do ulic a braň naše sousedství.‘“

Minulost

Seine-Saint-Denis je známé jako Banlieue Rouge, rudé předměstí.

Tato tradiční dělnická oblast má za sebou bojovnou minulost a je jedna z mála čtvrtí, kde stále dominuje Komunistická strana Francie.

Zásadními změnami prošla

v 70. letech. Do dělnických čtvrtí přišla nová skupina zahraničních pracujících z bývalých francouzských kolonií. Tito dělníci byli vtaženi do obrovských továren, jež obklopovaly francouzská města. Mnoho z nich vstoupilo do odborů a začlenilo se do pracujících tříd.

Vzhlíželi ke komunistické a socialistické straně jako ke svým přirozeným politickým

vestovale do zanedbaných čtvrtí. Ale tento sociální program ani zdaleka nenaplnil očekávání.

V 90. letech se pozornost zaměřila na vnitřní investice s ustavenými zónami bez daní, které měly motivovat různé společnosti, aby se zde usadily. Výsledkem bylo pár špatně placených míst.

Dnes je v těchto oblastech vysoká míra nezaměstnanosti.

Za nepokoji jsou sociální podmínky, ve kterých obyvatelé předměstí žijí

kontinuitám.

Příchod nových imigrantů se časově shoduje s těžkou hospodářskou krizí v roce 1974. Ta poznamenala nově příchozí dělníky i jejich rodiny. Zůstali uvězněni v předměstských oblastech, čelili rasismu a špatně placeným zaměstnáním.

Podobná byla situace i v jiných městech. Ghettotizace černošských a arabských migrantů se stala neoficiální vládní politikou. Generace, která se dnes bouří, je dítětem této politiky. Mnoho imigrantů doufalo, že se jim podaří se začlenit, tak, jako těm před nimi. Místo toho se ocitli marginalizováni a jejich děti shledávají jako téměř nemožné dostat se ze stále se prohlubující chudoby.

Tyto problémy vedly k prvním opravdovým vzpourám v roce 1982 v Lionu a přinutily vládu Socialistické strany, aby in-

Přes polovinu populace tvoří lidé pod 25 let, kteří mají jen malou šanci, aby po ukončení vzdělání získali práci.

Stát zareagoval na deprivaci a sociální problémy tím, že zvýšil pravomoci policie.

Chudoba

Zatímco média a politici obviňují „vandaly“ z výtržnictví, Hanane říká, že v prvních dnech nepokojů v Clichy-sous-Bois stála celá komunita za mladými. „Během největších protestů se jak starší tak mladí nakláněli z balkonů a zasypávali policii vším, čím se dalo.“

Předměstí Seine-Saint-Denis zastupuje oblasti bída a neustálé chudoby, jež jsou na okrajích mnohých francouzských měst. V některých oblastech Clichy-sous-Bois je nezaměstnaná až polovina populace. Je to oblast bez za-

stávek, mívá ji většina hlavních silnic a autobusových linek vedoucích skrz Paříž.

Antoine je učitel, který sedm let pracoval v jedné zchátralé škole v Seine-Saint-Denis. Říká: „Děti arabských a afrických imigrantů čelí příšerné diskriminaci. Často je jejich životopis při pohovorech dán bokem jen kvůli jejich jménům. Rasismus zvětšuje beznaděj a tito mladí mají moc těžké najít cestu ven z chudoby. Krom toho každý den čelí obtěžování ze strany policie, zejména z Útvaru proti kriminalitě nebo z BACu, což jsou policisté v civilu, kteří se na předměstích chovají jako okupační armáda.“

„BAC jsou jako kovbojové,“ říká Hanane. „Jsou to horké hlavy. Postávají u vchodů do paneláků a otravují každého mladého člověka, kterého vidí. Jsou krutí a násilníci. Zastaví vás a řeknou si o doklady. Když cokoliv řeknete, dostanete jednu přes pus. Pokud se bráníte, tak vás zmlátí a skončíte v cele. Jeden známý byl za jeden den takto zastaven desetkrát tím samým policistou. Věděli, kdo je, a že nic neudělal a jen ho takto provokovali a pak se na něj vrhli. Není to ojedinělý případ. Je to bohužel denní realita mnoha lidí.“

Během prvního listopadového týdne odpověděla vláda na problémy hromadným zatýkáním a zvýšenou represí. Přes 1000 speciálních těžkooděnců vpadlo do Seine-Saint-Denis s cílem zastrašit, ale ohnisko se rozšířilo do dalších měst.

Během následujících deseti dnů se nepokoje rozšířily do Marseille, Lille, Dijonu a Saint-Etienne. Dokonce i části Nice a Cannes byly vzpourou zasaženy.

Zvýšená represe ještě prohloubila nedůvěru a zlost mezi lidmi v předměstích. Hanane říká: „Bac jedná beztrestně. Vědí, že když vás zastřelí, tak se jim nic nestane. To je

důvod, proč se tito dva mladíci schovali v transformátoru – byli vyděšeni z policie.“ Noční střety se staly téměř osobním soubojem mezi „cas-seurs“ neboli vandaly, jak se jim říká a Sarkozym. „Tahle špína,“ prohlásil Sarkozy při jedné z provokačních návštěv v předměstí, „bude spláchnutá z ulic.“

Pro mladé se množství podpálených aut a napadených budov stalo potvrzením, že Sarkozy a policie už nadále nekontrolují jejich čtvrti.

„Ale mladí bojují na svém vlastním zápraží,“ varuje Hanane. „Politické strany je opustily. Je snadné říci, že tihle lidé si jednoduše ničí vlastní komunity. A ačkoliv si myslím, že jen podpálovat auta je špatné, nikdo jim nenabízí alternativu.“ Podle Hanane nemají vůdci komunit východisko z beznaděje. „Dnes je to vzpoura nejen proti policii, ale také proti starším v komunitách, jejichž odpovědi bylo pozvat šéfa policie a pravicové politiky k ‚dialogu‘. Ale tihle lidé jsou za vším tím rasismem. Proč bychom s nimi měli vést dialog?“

Imigranti

Hanane dodává, že Sarkozy se obrátil na sympatizanty fašistické Front National, aby

Francouzská vláda byla schopna jen posílit represí

ho podpořili v prezidentských volbách v roce 2007, a poslal Bac, „politické dítě“ vůdce Front National Jean-Marie Le Pena, do její čtvrti.

Aziz al-Džawari spravuje Tawhidské kulturní centrum v Seine-Saint-Denis. Odmítl, že by mladí byli hnáni nějakými fundamentalistickými názory, časté to obvinění v médiích. „Říkají, že se snažíme vytvořit

jinou Francii“ a předměstí se stala pařeništěm islámského radikalismu. Říkají, že mladí Arabové jsou pod kontrolou

„cizích sil“. Jejich logika je: „Islám znamená terorismus, tedy všichni muslimové jsou teroristé.“ Mladí se nebouří, protože jsou imigranti nebo kvůli Palestině, válce v Iráku nebo dokonce Islámu. Bouří se, protože jsou to Francouzi. Jejich rodiče bývali imigranti, kteří se rozhodli žít v nové zemi. Očekávali málo, ale dostali ještě méně. Ale tato generace

se narodila zde a chodila zde i do škol. Jejich rodným jazykem je francouzština. Jsou rozhněvaní, protože i když jsou Francouzi, je s nimi jednáno jako s občany druhé kategorie.“

„Nežijeme v předměstích z našeho rozhodnutí,“ říká Hanane. „Naši rodiče sem nepřišli a neřekli ‚Chceme být chudí a žít v ghettech‘. Do těchto míst nás zatlačil hluboký rasismus ve francouzské společnosti. Nejezdím do centra Paříže, protože nosím šátek a je mi špatně z toho, jak se na mě lidé dívají. Pro mladé černochy a araby existuje takový neoficiální zákaz vycházení. Pokud je policie večer v centru chytí, budou mít problémy. Nemáme na výběr, musíme zůstat tam, kde jsme. Nejsou to děti imigrantů nebo imigranti, kdo chtějí rozdělit Francii, ale rasisté. Nezáleží na tom, kolik generací tu už žije, nemůžeme změnit svou barvu kůže. Nemůžeme se stát bílými, takže pro ně nebudeme nikdy akceptovatelní.“

Podle Socialist Worker
JAN MÁJÍČEK

Co je direktiva „Bolkestein“?

Fritz Bolkestein je bývalý evropský komisař, Holanďan. To samo o sobě není nijak závažná informace. Mnohem důležitější však je, že je autorem direktivy EU o veřejných službách.

Ta se hned po své zveřejnění stala terčem kritiky. Zásadní nesouhlas s ní vyjádřilo mnoho odborových svazů i centrální, nevládních organizací a levicových stran a hnutí. Odpor byl tak velký, že se tato direktiva zatím ani nedostala na jednání Evropského parlamentu (hovoří se o konci ledna 2006) a mnozí doufají, že se jí podaří prosadit možná o něco později, hlavně však ve vší tichosti.

Co je na ní tak důležitého? Jde o evropský zákon koordinující privatizaci veřejných služeb na celém území EU. Pokud bude přijat, bude ohrožena dostup-

nost základních služeb, jako je zdravotnictví, školství, penzijní zajištění atd. Komercializace veřejných služeb nevede ke zkvalitnění poskytovaných služeb pro všechny, jak nám tvrdí ODS, ale k vyloučení širokých vrstev společnosti z jejich užívání. Stínový ministr zdravotnictví za ODS Tomáš Julínek by měl rád nemocnice, „které vydělávají.“ Ale zdravotní péče je služba, ne obchod. Na pomoci se nedá vydělávat.

Jak jsem zmínil výše, odpor proti této direktivě je velmi silný a je celoevropský. Zejména ve Francii, kde levice dokázala zmobilizovat obrovské masy lidí proti neoliberalnímu eurostavě, se otázka „Bolkesteina“ stala aktuální. Někteří francouzští socialisté dali bývalému eurokomisaři přezdívku Frankenstein, protože prý

také stvořil monstrem.

Vezměme si tento příklad. Rakouská zprostředkovatelna práce si vytvořila pobočku v Polsku a bez toho, že by musela žádat nějaké povolení na francouzských úřadech by mohla legálně poskytovat pracovní sílu ve Francii či kdekoliv jinde v EU. Pikantní na celé věci je, že podle direktivou stanoveného principu „země původu“ by polští pracující ve Francii podléhali polským zákonům a to i těm o sociálním pojištění či minimální mzdě. Dodržování všech předpisů by musela provádět polská kontrola, která může ale požádat o prověření francouzskou stranu – celý systém se tak stává neprůhledný a legalizuje prostor pro korupci. Z toho vyplývá zhoršení práva zaměstnanců. Direktiva také neber ohled na různosti v jednotlivých zemích

a na tzv. služby „obecného zájmu“ – tedy právě zdravotní péče, důchodový systém atd. Staví je tedy na stejnou úroveň s opravou auta či návštěvou u holiče.

„Bolkestein“ vyplývá z rozhodnutí, která byla učiněna Světovou obchodní organizací a ve Všeobecné dohodě o obchodu a službách (GATS). Není to tedy jen výstřelek jednoho holandského ex-eurokomisaře. Odráží směr, kterým se systém, v němž žijeme, ubírá.

JAN MÁJÍČEK

Proto vznikla celoevropská petice proti zavedení direktivy „Bolkestein“. Do dnešního dne je podepsalo na téměř 75 000 lidí. Svůj podpis můžete přidat na adrese www.stopbolkestein.org

Co ukázaly volby v Německu?

Parlamentní volby v Německu byly plné překvapení. Kromě toho, že nemají jasného vítěze, předvolební uskupení WASG a Levicové strany s více než osmi procenty hlasů překvapivě zabodovalo.

Jaké pohnutky německých voličů tu hrály svou roli a čeho je těchto osm procent důkazem?

Německo odmítlo sociální destrukci

Voliči nepodpořili Agendu 2010 kancléře Schrödera, největší program devastace sociálního systému od roku 1945. SPD ztratila ve srovnání s volbami v roce 2002 takřka dva a půl milionu voličů. Jeden milion z nich přešel k předvolebnímu uskupení WASG a Levicové strany, které společně s odbory a mnohými dalšími ostře vystupovalo jak proti Hartzu IV, tak proti Agendě 2010.

Nutno podotknouti, že se SPD podařilo zabránit ztrátám ještě větším. Ve volebním boji se totiž vyhranila především vůči CDU-CSU jako (alespoň v tomto kontextu) ochránkyně sociálního státu a práv pracujících. Až 46% voličů SPD udalo, že otázka sociální spravedlnosti pro ně byla rozhodujícím kritériem.

CDU-CSU ztratila v porovnání s rokem 2002 dohromady přes 1,9 milionů hlasů. A to přesto, že ještě na počátku volebního boje by podle průzkumu veřejného mínění CDU volilo 49% dotázaných. Podporu tato strana ztratila poté, co její předsedkyně Merkelová představila svůj plán na „boj s chudobou a nezaměstnaností“ – ještě nižší daně pro pod-

nikatele, zvyšování daně z přidané hodnoty, rozsáhlé škrtý daňových zvýhodnění pro pracující ve směnném provozu atd. Když začala CDU diskutovat o privatizaci důchodového systému

mínění poklesla důvěra v politické strany v Německu z 41% (údaj z roku 1995) na pouhým 17%. Více než polovina voličů Levicové strany navíc vypovídá, že důvodem jejich rozhodnutí bylo především

Lídři nové Linkspartei - dostanou se protesty lidí proti sociálním škrtům do parlamentu?

a pětadvacetiprocentní dani pro všechny, podpora občanů vzala rychle za své.

Jako skutečný vítěz z volebního boje vychází Levicová strana. Získala o 2,2 milionu hlasů více, nežli PDS v roce 2002, a to i přesto, že neustále sloužila za terč ostatním stranám i velkým německým médiím, které proti jejím čelným představitelům vedly nenávislnou kampaň. Mnoho lidí volilo levici, protože ztratili důvěru v politický systém. Podle průzkumu volebního

zklamání z neoliberálního směru, jímž se parlament začal ubírat.

Po volbách – co dál?

Volební úspěch Levicové strany může být významný z několika důvodů. Za prvé, je důkazem změny politického klimatu uvnitř hranic našeho západního souseda. Za druhé, vzniká tu šance nadále ovlivňovat veřejné mínění a rozšiřovat tak možnosti odborů a sociálních hnutí v Německu.

Nicméně neměli bychom

podléhat dojmům, že nečekaný úspěch Levicové strany ve volbách může způsobit, že by se zkušenosti hnutí mohly z ulice přenést do parlamentu. Lépe řečeno – oněch více než osm procent pro Levicovou stranu neznamena v oblasti praktické politiky takřka nic. (Vzpomeňme na stranu německých Zelených, která se ze strany, jež měla reprezentovat hlas sociálního hnutí, stala přes všechny dobré úmysly obyčejnou stranou mocenskou – a to v příčinné souvislosti s běžnou parlamentní praxí.) Skutečně významná jsou tato procenta pro Levicovou stranu jako ukazatel nálad v německé společnosti. Průzkumy veřejného mínění ukázaly, která kritéria byla pro německého voliče nejpodstatnější. Byl to především sociální tón, na nějž jejich uši slyšely. A to, že ke skutečným změnám po volebním úspěchu Levicové strany zřejmě nedojde, není v tomto smyslu důležité. Důležité je to, že většina německé společnosti již odmítá slyšet na neoliberální rétoriku předních politiků. A i v případě, že se další úspěchy, tentokrát na parlamentní půdě, již nedostaví, i toto zjištění je možno za úspěch považovat.

ALŽBĚTA ŠVARCOVÁ

Pochodovat odděleně?

Objevuje se v Evropě v masovém měřítku nová levice? Po skončení léta, kdy jsme byli svědky vzniku Levicové strany v Německu, uznali jsme zásadní roli, jež hrála LCR a Komunistická strana Francie ve vítězství „Ne“ ve Francouzském referendu a slavili volební průlom Respektu v Anglii, se to zdá reálnou možností. Tento nový vývoj je nesmírně důležitý.

Mimoparlamentní levice, jež existovala v době pozdních šedesátých a raných sedmdesátých let, v důsledku porážek hnutí pracujících v letech osmdesátých hořce trpěla. I přes svůj vysoký kredit v určitých konfliktech (například stávka horníků a revolta proti „dani z hlavy“ v Británii) byla zatlačena do politického ghetta. To se od konce devadesátých let začalo měnit.

Ale pro to, aby levicové organizace nabídky ohnisko pro politickou kontinuitu více než malému zlomku aktivistů, zůstávaly příliš malé. V nejlepším případě zahrnovaly tucty lidí v každé lokalitě, v porovnání se stovkami nebo tisíci lidmi, kteří se zúčastnili konkrétních politických zápasů. A pokusy zajistit určitou kontinuitu skrze sociální fóra, obzvláště v Itálii, selhaly po jejich proměně v „kecárny“ (v originále „talking shop“, v češtině není ekvivalent - ve slovníku je pojem přeložen jako „konference, jež přes rozsáhlé diskuse nepřinese žádný konkrétní výsledek“). Pozn. překl.), kdy začali odpadat aktivisté. V současné době se však začínají nabízet nové možnosti, jak se vymanit ze slepé uličky.

Nové formace nebudou sto procentně revoluční. Klíčovou roli v nich všech hrají lidé, kteří stále věří v možnosti reformování kapitalismu. Určitě je to pravdou o známých lidech německé Levicové strany, Oskaru Lafontanovi a Gregoru Gysim, a Komunistické strany Francie. Je to pravdou o vedení Rifondazione v Itálii, jehož perspektivou je vstup do vlády vedené bývalým předsedou Evropské komise Romanem Prodim. A je to také pravdou o mnohých z Old Labour nebo islámského či pro-mírového prostředí v Respektu v Anglii

– ve své opozici k imperialismu, islamofobii a neoliberalismu vyjadřují jasné postoje, ale jsou daleko od toho, aby je přesvědčily revoluční argu-

menty. Revoluční levice, jež tomuto čelí, je postavena před dvojí pokus. První je ignorace nových možností. Participace v nových formacích bok po boku s vedoucími figurami, jež zastávají reformistické názory, povede k rozšíření iluzí v lidech s pošpiněnou politikou. Takto někteří lidé na radikální levice v Německu reagují na novou stranu, určité sekce LCR ve Francii na jakýkoli návrh na jednotnou politickou frontu zahrnující Komunistickou stranu a některé malé politické skupiny v Británii na Respekt.

Respect - The Unity Coalition vyrostla na protiválečném hnutí. Na fotce je jeden z lídrů George Galloway

menty.

Ale absentování v nových formacích vlivu levé varianty reformismu na velké skupiny lidí nezbaví. Jak jsem v této rubrice argumentoval mnohokrát, reformismus není něco, co je pracujícím vnuceno

tém, některé myšlenky, jež jim byly vštípeny, považují za samozřejmé.

Revoluční levice, jež by stála stranou nových levicových formací, by zanechala vliv levého reformismu uvnitř nich bez zpochybnění. Do revolučních barev se tak obléká konzervativní postoj, jež se vyhýbá potřebě vliv reformismu vyzývat. Ale existuje také druhé pokus. Jedná se o upuštění od argumentů revolučního socialismu a dlouhodobé perspektivy budování revoluční organizace. Což znamená zapomenout, že určité rysy reformistického myšlení – myšlenka, že sociální změna může přijít shora spíše než zdola – se v jistém bodě transformují do pokusu směřovat hnutí katastrofálním směrem. V takovém bodě mohou ně-

kteří lidé s reformistickými názory tyto postoje změnit – ale většina lídrů se rozhodne pro cestu ke katastrofě a stáhne se sebou další.

Tak lidé jako Lafontaine, Gysi a vedoucí figury KS Francie využijí pravděpodobně v jistém bodě jakýkoliv volební úspěch k tomu, aby následovali příklad Rifondazione a pokusili se sestavit dohodu se stranami Třetí cesty. Účelem entuziastické participace v nových formacích by mělo být nikoliv pouze prosazení částečných požadavků, jakoli mohou být některé z nich důležité (například donucení Blaira k opuštění Iráku), ale také získání dalších aktivistů pro revoluční myšlenky, což samo o sobě již může předejít úpadku.

Uznání tohoto by nemělo znamenat chápat se jakékoliv příležitosti k nesouhlasu s dalšími lidmi. To je cesta k tomu odcizit si ty, po jejichž boku chcete zápasit, ale s jejichž názory nesouhlasíte. Ale znamená to diskutovat o těchto neshodách, pokud mají důsledky pro bezprostřední aktivitu (například pokud lidé, ovlivňovaní reformismem tvrdí, že ochrana před terorismem znamená potřebu posílení policie nebo že odpovědí na nezaměstnanost by mělo být více dotací pro soukromý průmysl), způsobem, který věci vyjasňuje, ale zároveň je přátelský. Také to znamená pokračování pokusů o získání jednotlivců pro budování revoluční organizace.

Existuje staré rčení, pocházející od ruského veterána-marxisty Plechanova, které se týká společné akce mezi revolucionáři a ne-revolucionáři – pochodujte společně, udeřte odděleně. Ale pokud je to interpretováno

doslova, může se jednat o špatnou aplikaci, projevující se tak, že revolucionáři musí zformovat hermeticky zapečetěné řady, jež krácejí podél hermeticky zapečetěných řad ne-revolucionářů. Tak jeden ze členů LCR, Gilbert Achar, používal toto rčení ke kritice vystupování SWP (sesterská organizace SocSol v Británii – Pozn. překl.) na protiválečných demonstracích a v Respektu, kdy mezi jinými věcmi „míchají transparenty a plakáty“ s Muslimskou asociací Británie (viz jeho článek „Marxismus a náboženství“, Znet 21. března). Jenže právě když revolucionáři tímto způsobem v bojích míchají své „transparenty a plakáty“, existuje zde možnost politického dialogu s ne-revolucionáři (ať už z muslimských či ne-muslimských organizací).

Je třeba, aby se v Německu revolucionáři míchali s fanoušky Lafontaine, ve Francii s militanty stále svázanými s Komunistickou stranou, v Itálii s těmi, kdo jsou v mainstreamu Rifondazione, v Británii s aktivisty ze všech druhů prostředí, ať již Old Labour, muslimského či prostě protiválečného. To je předpokladem pro přesvědčivé vykládání našich charakteristických argumentů a prevencí toho, aby bylo v podstatných momentech hnutí vedeno špatným směrem.

Překlad **MARTIN ŠAFKEK**

Více informací o volebních úspěších nové levice v Evropě naleznete v podzimním vydání International Socialism Journal, které je k dispozici on-line na adrese www.isj.org.uk

Rozhovor s francouzsko-českým socialistou Karlem Košťálem o hnutí ve Francii

„Stávka je ‚svátek dějin‘ pro její účastníky.“

S KARLEM KOŠTÁLEM jsme přinesli rozhovor v minulém čísle Solidarity. Tenkrát hovořil o hnutí proti neoliberální euroústavě. Tentokrát se ho JAN MÁJÍČEK ptal na proběhlou generální stávku a francouzské hnutí pracujících.

Ve Francii proběhla generální stávka. Co bylo její příčinou a kolik lidí se jí zúčastnilo?

Pravda, 4. října jsme opět stávkovali a byli v ulicích francouzských měst. „Všichni do ulic, abychom neskončili na ulici“, hlásaly odborářské letáky. V Paříži přišlo na Národní Republiky 150 tisíc lidí, v Grenoblu nás bylo asi 30 tisíc. Celkově se zúčastnilo demonstrace asi 1,5 milionu lidí. To ještě není desetimilionová generální stávka, to ještě není masové hnutí jako v šestatřicátém a osmašedesátém, to teprve přijde. Zatím jen slušná odborářská mobilizace. Jelikož se jí zúčastnily všechny, podtrhuji, všechny odborové organizace, byla „duhová“, i když červená barva CGT a FO převládala. Přišly i křesťanské odbory a konfederace vedoucích pracovníků. Věřící a bílé límečky mají divokého kapitalismu již také plné zuby. Hnutí odstartovalo s klasickými odborářskými požadavky, zvýšení platu, obrana sociálního státu, veřejných služeb, sociálních práv, ale rychle se zpolitizovalo. V průvodu bylo ze všech stran slyšet proklínání „liberálních elit“, francouzských i evropských, Chiracovy pravicové vlády a její liberální politiky, „kapitalistů, kteří delokalizují“, svazu zaměstnavatelů, burzy, akcionářů, medií... Demonstranti si vzali tentokrát na mušku zvláště privatizaci: „Privatizace-loupež.“ Francouzsky se to hezky rýmuje: „Privatisations-spoliations“. Za transparentem „3000 nových obětí burzovních spekulací“ pochodoval početný průvod čerstvě vyhozených lidí z podniků, vesměs pro-

sperujících, kterých se cizí akcionáři jednoduše „zbavili“ z neznámých důvodů. Hlavním heslem demonstraci bylo: „Všichni společně“ (Tous ensemble). Demonstranty, kteří se rozházeli, ovládala jediná myšlenka: „Co dál?“ Tady ale opouštíme odborářskou půdu.

Jsi aktivní odborář, pověz nám, jak jsi připravoval stávku ve svém městě.

Mobilizace, která proběhla 4. října, jsme připravovali od 11. března. Předchozí celostátní demonstrace proběhla 10. března, zúčastnilo se jí asi milion námezdně pracujících. Jelikož jsme věděli, že liberální vláda od svých úmyslů neupustí, začali jsme připravovat další celostátní demonstraci hned nazítří po 10. březnu. Mezi tímto datem a 4. říjnem jsme udělali krok dopředu o několik set tisíc demonstrantů na ulicích několika desítek měst. A jelikož víme, že liberální vláda od své politiky neupustí, připravujeme další demonstrace a stávky již dnes. Příští mobilizace musí být nutně větší než 4. října. Každá stávka a demonstrace je kolektivní odborářská akce na všech úrovních. Na úrovni základní organizace v podniku, na úrovni odvětví, federace, konfederace. Stávka je „svátek dějin“ pro její účastníky. Stávka je prožitý pocit bratrství, kamarádství, solidarity, možný v této společnosti jen zde. Stávkující a demonstrující cítí silný pocit lidskosti. Každé stávce ale předchází dlouhodobá každodenní aktivita. Sociální hnutí živí odborářskou činnost a odborářská činnost živí sociální hnutí. Kolik šedivých odborářských

dnů ale musí odborový předák překonat, než se dostane ke žhavému jádru věci: k napsání letáku vyzývajícího ke stávce a demonstraci.

Měla na hnutí 4. října nějaký vliv kampaň proti Evropské ústavě?

„Tous ensemble“ (Všichni společně), hlavní heslo výboru a občanů, kteří řekli „ne“ liberální ústavě a Evropě, se opět vynořilo 4. října. Na demonstraci kromě odborářů přišli komunisté, zelení, trockisté, Attac, tedy vesměs organizace, které odmítly návrh ústavy. Přišli také socialisté, ale ne všichni. Přišli převážně socialisté, kteří řekli „ne“ 29. května. Těch přišly tisíce, mnozí opět s odznakem na klopě „Pour moi c'est non“ (Heslo kampaně proti euroústavě – pozn. redakce), jako za starých časů před referendem. Socialistů spřízněných s Hollandovým vedením bylo pramálo. Na pařížské demonstraci se stranické vedení ukázalo, v Grenoblu se místní vedení neukázalo. Věc je příliš jasná, aby o ní bylo třeba ztrácet mnoho slov. Hollandovo stranické vedení, svou fanatickou podporou euroústavě - fanatická víra v nepřemožitelnost liberální globalizace nebo jenom politováníhodná zbedněnost - si natolik odcizilo levicový lid, že se ani nechce ukazovat na odborářských demonstracích. Hluboká cenzura francouzské Socialistické strany je viditelná na každém kroku. Naopak letmý pohled do ulic měst 4. října ukázal, že dynamický energický proud vítězné kampaně proti evropské ústavě ukazuje cestu vybudování nové levicové politické reprezentace,

nové levicové strany.

Mohl by jsi nám říci něco o vládních reformách? Jaké jsou dopady těchto reforem na obyčejné lidi?

Francouzský ultraliberální svaz zaměstnavatelů je utržený ze řetězu a vyžaduje, aby ultraliberální Chiracova vláda prosadila všemi prostředky kontrarevoluční reformy na troskách staletých sociálních práv a vymožeností. Francie nikdy nebyla ve své historii tak bohatá jako dnes, a nikdy v ní nebylo tolik chudých jako dnes. To je výsledek té „šťastné globalizace“, kterou nám ještě nedávno vřele doporučovaly „liberální elity“, včetně socialistických a sociálně-demokratických. Námezdně pracujícím Francie jde životní úroveň nezadržitelně dolů, ačkoliv Francie je pátá největší ekonomická velmoc a podle posledních výzkumů má nejvyšší individuální a společenskou produktivitu na světě. Francouzské liberální elity budou nadále prosazovat systém, ve kterém bohatí budou bohatnout a chudí chudnout. Nejmlatantnější, nejliberálnější křídlo svazu zaměstnavatelů sní o čínských platech ve Francii. Neuvěřitelné, ale pravdivé. Že čínský sedmdesátihodinový pracovní týden za 60 euro měsíčně by měl být „příkladem“ pro námezdně pracující Francie a Evropské unie, je ta nejnovější „pracovní hypotéza“, o které se bez obalu začíná mluvit na podnikatelských sympozii, při doutníku, mezi koňakem, kávou a zákuskem. Hrubá, surová zvůle čínského poststalinistického kapitalismu má rostoucí ohlas v kapitalistických kruzích Francie. Francouzští námezdně pracující ale nebudou pracovat za 60 euro měsíčně, když měsíční nájemné jednopokojového

bytu je již nejméně desetkrát tolik. Nová paní předsedkyně svazu zaměstnavatelů bude muset tyto utopické sny pustit z hlavy.

Jaká je tedy šance, že vláda od svých záměrů ustoupí?

Ultraliberální vláda ustoupí, až bude na ulici deset milionu pracujících. Chiracova vláda, jako všechny liberální vlády, ztělesňuje a hájí vrstvy zbohatlíků, a je plně ve službách

se stal nesnesitelným většině francouzských občanů, a kdy jsou nuceni hledat a najít východiště novému řádu. Francouzský levicový lid, který má sociologickou většinu v zemi, dnes vážně diskutuje o nové politické levicové reprezentaci. Věc spěchá. Pravicové strany si ještě neráčily všimnout, že „ne“ euroústavě má většinu v zemi o 3 miliony hlasů, a hledají aktivně pro prezidentské volby v roce 2007 kandidáta,

Kontingent CGT byl jeden mnoha - „všichni společně“ je heslo, které zakorenilo mezi všemi aktivisty

akcionářů, rentiérů, parazitů, kteří rozhodně nemají v úmyslu opustit politickou scénu. Jaká je šance, že dnešní privilegiované vrstvy se dobrovolně vzdají svých privilegií? Žádná. Jejich privilegia, která deptají Francii a Evropu, musí být zrušena, jako byla zrušena privilegia feudální šlechty, v noci 4. srpna 1789. Vláda zatím neodpověděla ani na jeden z požadavků, které zazněly 4. října na ulici. Zatím nic nenasevňuje ani tomu, že by liberální elity vůbec ráčily zaznamenat, že patnáct a půl milionu francouzských občanů řeklo „ne“ liberální Evropě. Ale jsme ve chvíli, kdy „liberální pořádek“

„který by řekl ano“. Hollando-vo vedení socialistické strany má dokonce po ruce již pět socialistických kandidátů, „kteří řekli ano“. Levicový lid to ale vidí trochu jinak. Letošní půlmilionová slavnost l'Humanité, kam přišly všechny levicové a odborové organizace, včetně několika tisíců „vzporných“ socialistů, byla zakončena slavnostním neformálním prohlášením: „Naším kandidátem v roce 2007 bude politik, který řekl ne liberální ústavě a liberální Evropě.“ Ve Francii je zaděláno na pěknou politickou krizi, ze které musí vzniknout nová levicová strana.

Jsi politicky aktivní již řadu let, co bys poradil mladému českému hnutí? Co je podle tvého nejdůležitější?

Pokusím se vžít do situace dvacetiletých studentů filosofické fakulty, kteří hledají pravdu, světový názor, odpovědi na nejzákladnější problémy světa, poznání, společnosti, jedince, a kteří musí poslouchat jakot liberálních „elit“ o „konci dějin“. Vaše mladé hnutí touží po pokroku, věří v člověka, v rovnost, v sociální spravedlnost, v bratrství. Je chudé na stávky, ale bohaté entusiasmem a přesvědčením, že je možné „měnit svět“. Vaše mladé české hnutí věří v bratrství mezi národy, je internacionální, je internacionalistické. O tom jsem se přesvědčil nedávno v Praze. Vaše generace není zatížena neúspěchy a porážkami, ani ideologickými předsudky. Stačí připomenout, jak se vaše hnutí spontánně zaradovalo po francouzském vítězném „ne“, neboť ihned vytyšilo, že 29. květnem minula strnutí a že nastávají lepší časy. Je nezvratnou skutečností, že liberální kapitalistická Evropa je tentokrát masově zpochybněna v jedné z nejvyspělejších kapitalistických zemí, ve Francii. Vaše mladé české hnutí tuto novou převratnou skutečnost bez váhání včlenilo do svých úvah, do svého programu, do nadějných evropských vyhlídek. Držte se této cesty a nechte stranou profesionální skeptiky, kteří vám mohou říkat cosi o „nepřekročitelném obzoru liberalismu“. A navažte nadále styky s ostatními mladými hnutími v Evropě, s mládeží, která také chce „měnit svět“. Moje generace francouzských aktivistů je vám otevřena.

Užitečné argumenty proti modré šanci

Českomoravská konfederace odborových svazů jistě není ideální odborová centrála. I přes mnohé, co lze kritizovat, je jejich nová publikace „Jak dopadne modrá šance ODS na českého zaměstnance“ vysoce kvalitní ekonomickou analýzou dopadu realizace volebního programu ODS. Na bezmála 90 stranách formátu A4 se čtenář může seznámit se všemi hlavními aspekty reformy v oblasti veřejných financí. Publikace je určena poměrně široké veřejnosti, tudíž srozumitelná i neekonomovi. Orientaci usnadňují také přehledné

Radoví členové odborů - naštvaná na své postavení

tabulky, které názorně ilustrují dopad pravicových reforem na každého občana. Jednoduše: pokud jste bohatí a zdraví, nemáte děti, nemusíte nikoho živit ani se o nikoho starat, jistě na reformách ODS vyděláte. Pokud vám chybí měsíční příjem nad 20 000 Kč, nedej bože máte děti a nezaměstnaného partnera, připravte se na vašemu prohřešku odpovídající platbu.

Analýzu „Jak dopadne modrá šance ODS na českého zaměstnance“ si můžete objednat za 150 Kč na naši adresu.

Socialistická Solidarita (SocSol) je skupina, která je aktivní v:

- * protiválečném hnutí a hnutí proti okupaci Iráku
- * boji proti rasismu a fašismu
- * mobilizaci na Evropské sociální fórum
- * boji proti sociálním škrtům a neoliberalismu
- * alterglobalizačním a antikapitalistickým hnutím

Také pravidelně organizujeme veřejné debaty na rozličná témata - od budoucnosti antikapitalismu až po jaký svět chceme, od Che Guevary až po Španělskou občanskou válku.

PŘIDEJTE SE K SOCSOL!

- ☐ Chci více informací o Soc Sol a jejích aktivitách
- ☐ Chci se připojit ke skupině Socialistická Solidarita

Jméno:

Adresa:

Telefon:

E-mail:

Vyplněný ústřížek pošlete na adresu: **Socialistická Solidarita, : P.O. Box 1002, 111 21 Praha 1**

V Evropě se vysouvá nová železná opona

Jak intenzivní by byl váš pocit zoufalství, kdybyste museli přelézat bariéru z ostatních drátů, sestávající z paralelních třímetrových plotů, policie, která patroluje mezi nimi – a ozbrojenců na obou stranách, připravených vás zastřelit? Počátkem října zemřelo nejméně pět Afričanů a přes 100 jich bylo zraněno poté, co se pokoušeli dostat přes plot, který odděluje Maroko od španělských koloniálních držav Ceuta a Melilla.

Po drátech bez ohledu na strašlivá zranění a riziko smrti šplhali lidé, jejichž snem byla pouze práce ve Španělsku. Před rokem 1989 byli lidé, kteří se pokoušeli překročit Berlínskou zeď, oslavováni jako hrdinové, žizníci po svobodě. Nyní vzniká v Evropě nová železná opona – aby odpudila chudé, a pokud nepůjdou po svých, tak aby je zabila.

Překlad ze Socialist Worker M.Š.

Za čím stojíme

PROTI KAPITALISMU

Kapitalismus dnes nedokáže řešit nejzákladnější problémy lidské společnosti či přímo jejich řešení znemožňuje. Tím nejenže brání dalšímu pokroku na cestě ke svobodnější, demokratičtější a sociálně spravedlivější společnosti, nýbrž ohrožuje i samu existenci lidstva. Celá dnešní společnost žije z výsledků práce námezdně pracujících většiny obyvatelstva. Pouze kolektivní převzetí celospolečenského bohatství pracujícími a demokratické plánování, řízení výroby a distribuce jejich výsledků mohou vést k svobodnější, demokratičtější a sociálně spravedlivější společnosti. Dnešní systém je v principu nereformovatelný. Struktury současného parlamentu, armády, policie a soudní moci byly vytvořeny vládnoucí třídou a jsou konstruovány tak, aby bránily její výlučné postavení. Stejně odmítavý postoj zaujímáme k minulému režimu z let 1948-89 (a také k ostatním režimům ve východní Evropě, Číně, apod.), který nepovažujeme za socialismus, nýbrž za státně byrokratickou formu kapitalismu. Místo toho se hlásíme k tradici levé opozice proti těmto režimům.

ZA SOCIALISMUS ZDOLA

Podporujeme boje pracujících za kratší pracovní dobu, vyšší mzdy, lepší pracovní podmínky, za bezplatnou lékařskou péči a sociální zabezpečení, za rovný přístup ke vzdělání a informacím a všechny jejich ostatní emancipační snahy. Místo parlamentní politiky prosazujeme alternativu nezávislé aktivity pracujících prostřednictvím stávek, kampaní, manifestací, apod. Jen sami pracující mohou

dosáhnout svého vlastního osvobození. Místo institucí kapitalistického státu navrhujeme systém společenské samosprávy, tedy úplné rozšíření demokracie do všech sfér společenského i hospodářského života.

SOLIDARITA

Úsilí o socialismus je součástí celosvětového boje. Prosazujeme solidaritu s pracujícími v jiných zemích. Jsme v zásadní a aktivní opozici vůči všemu, co proti sobě staví pracující různých zemí, různé barvy pleti, různé národnosti, různého pohlaví, sexuální orientace či profese. Podporujeme tedy kampaně a boje proti rasismu, za úplnou politickou i ekonomickou rovnost žen a mužů, proti diskriminaci homosexuálů a lesbiček, apod. Fašismus považujeme za akutní hrozbu pracujících třídě a svobodám a demokratickým právům, které v minulosti vybojovala. Boj proti fašismu je pro nás navýsost aktuální a prioritní.

REVOLUČNÍ ORGANIZACE

Aby bylo možno efektivně prosazovat tyto myšlenky, je třeba, aby se nejbojovnější části pracující třídy, studentstva a mládeže zorganizovaly v revolučně socialistickou stranu, jejíž zárodkem chceme být. Vybudovat takovou stranu je možné pouze účastí ve skutečném dělnickém hnutí a aktivitou v masových organizacích pracující třídy – například v odborech. Ostatním pracujícím chceme v praxi ukázat, že zájmy reformistických předáků odborů, sociální demokracie nebo komunistické strany nejsou totožné s jejich zájmy. Vyzýváme všechny, kdo souhlasí s našimi základními tezemi, aby se k nám připojili.

Zapatisté rozjíždějí „jinou kampaň“

Tento článek se poprvé objevil ve španělštině v El Mundo Al Reves, sesterských novinách Solidarity v Uruguayi. Z britských novin Socialist Worker č. 1969 jej přeložil MARTIN ŠAFEEK.

Od osudového Nového roku 1994, kdy Zapatistická armáda národního osvobození (EZLN) dobyla San Cristobal de las Casas, hlavní město mexického státu Chiapas, uplynulo jedenáct let a devět měsíců.

Nedávno zapatisté prolomili dlouhodobou izolaci. Pozvali levicové politické organizace, aby se připojily k jejich „jiné kampani“. Zamýšlejí vytvořit širokou koalici v celém Mexiku.

Protiofenzívu mexické armády v polovině devadesátých let nezastavila ani tak jejich vojenská síla, jako spíše podpora globálních antikapitalistů. Požadavky zapatistů, tj. právo na zemi, svobodu, respekt, autonomii a spravedlnost, našly odezvu na mnoha místech planety.

Mexická armáda ukončila ofenzívu poté, co dobyla zpět některé důležité vesnice. Přesto menší ozbrojené konflikty pokračují až do těchto dní.

Bylo uzavřeno příměří a vláda začala vyjednávat. Bylo dosaženo jistých dohod, včetně uznání komunit původních obyvatel.

Kolaps těchto smluv však způsobily nadnárodní ropné a těžbařské společnosti. Ty měly v oblasti zájem především na

bohatých přírodních zdrojích. Zapatisté se rozhodli ustoupit do Lacadonského pralesa a začali budovat svou „autono-

třeba jej rozbit.

Míra chudoby se v Chiapasu nesnížila a ačkoliv zapatistické formy vlády byly v mnohém

Vůdce Zapatistů subcommandante Marcos

mii“. Začali ignorovat mexický stát.

Jejich pokusy spravovat „osvobozené oblasti“ inspirovaly antikapitalistické teoretiky jako jsou John Holloway a Tony Negri.

Nyní ale klepe na dveře zapatistů realita. Začínají chápat, že život v paralelním světě je nemožný. Nemohou systém, jež na ně útočí, ignorovat – je

prospěšné, nyní je nutné propojení se zbytkem mexické společnosti. Zapatisté totiž nejsou schopni vyprodukovat vše, co potřebují k životu. Pokračující snižování cen ze-

mědělského zboží jim stále více znesnadňuje nákup léků, šatů a náradí. Zapatisté tedy odstartovali svou „jinou kampaň“ a vyzvali anti-kapitalistické skupiny k tomu, aby se zapojily.

Aliance existuje v zárodečné podobě. Může zahrnovat volební aspekt, ačkoli se zapatisté vyjádřili jasně, že to není hlavním smyslem uskupení.

Byly učiněny první kroky, jež by měly povzbudit tvorbu hnutí zdola, kde mohou sociální a politické organizace spojit síly nesektářským způsobem.

Tento politický obrat zapatistů je velice důležitý, protože ukazuje, že nemůže být politického úspěchu bez toho, aby se proti kapitalismu sjednotili pracující, studenti, zemědělci a chudí lidé.

Musí zdolat národnostní, regionální a ideologické bariéry, jež nás rozdělují a oslabují. Zdá se, že se zapatisté vydali právě touto cestou.

Více informací na
www.elmundoalreves.org.

Předplatte si Solidaritu

☐ Chci si předplatit 6 následujících čísel za 100 Kč.

☐ Distribuční předplatné - chci si předplatit exemplářů časopisu.

Jméno:

Adresa:

Telefon:

Vyplněný ústřížek zašlete na adresu: Socialistická Solidarita, P.O.Box 1002, 111 21 Praha 1, nebo objednávejte na solidarita@socsol.cz
Kontakt: 604 35 72 15 // www.socsol.cz